

Sygn. akt VI Ka 996/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Bańkowska

SO Anita Jarząbek - Bocian

Protokolant: protokolant sądowy - stażysta Robert Wójcik

przy udziale prokuratora Grażyny Maleszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2015 r.

sprawy J. J.

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w W.

z dnia 10 czerwca 2014 r. sygn. akt III K 109/14

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcie z punktu 4 wydane na podstawie art. 72 § 2 kk;
- na podstawie art. 46 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego J. J. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. kwoty 5737,17 zł (pięć tysięcy siedemset trzydzieści siedem złotych i siedemnaście groszy);
- w punkcie 3 wyroku za podstawę orzeczonej kary grzywny zamiast art. 71 § 1 kk przyjmuje art. 33 § 1, 2 i 3 kk;
- w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
- zwalnia oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych w sprawie, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt VI Ka 996/14

UZASADNIENIE

J. J. został oskarżony o to, że w dniu 29 sierpnia 2012 r. w W. przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 5.737,17 zł (...) S.A. z/s we W., w ten sposób, że zawierając w punkcie sprzedaży Euro - (...) przy ul. (...) umowę pożyczki gotówkowej o nr (...), wprowadził w błąd pracownika pośredniczącego w zawarciu umowy co do faktu zatrudnienia i osiąganych dochodów w firmie (...) z/s przy ul. (...) w W. na stanowisku pomocnika zbrojarza oraz zamiaru wywiązania się z warunków umowy i spłaty zaciągniętej pożyczki, działając tym na szkodę (...) SA tj. o czyn z art. 286 § 1 kk

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w W. wyrokiem z dnia 10 czerwca 2014 roku w sprawie o sygn. akt III K 109/14 oskarżonego J. J. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 286 § 1 kk wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności zawiesił warunkowo na okres 3 (trzech) lat próby. Na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł karę 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych. Na podstawie art. 72 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. z/s we W. kwoty 5.737,17 zł w terminie 1 (jednego) roku od uprawomocnienia wyroku. Na podstawie art. 624 § 1 kk zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator. Na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył go na niekorzyść oskarżonego J. J. w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze. Na podstawie art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 1 kpk wyrokowi temu zarzucił:

- obrazę przepisów prawa materialnego, to jest przepisu art. 46 § 1 kk poprzez nie zastosowanie przedmiotowej normy prawnej, przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, w tym przyjęciu, że oskarżony J. J. wyrządził swym czynem szkodę, która nie została naprawiona do czasu wydania wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego J. J., w punkcie IV wyroku, obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 72 § 2 kk w sytuacji, gdy zostały spełnione przesłanki określone w przepisie art. 46 § 1 kk i stosowny wniosek pokrzywdzonego został złożony w ustawowym terminie,

- obrazę przepisów prawa materialnego, to jest przepisu art. 71 § 1 kk polegającą na niewłaściwym zastosowaniu przedmiotowej normy prawnej, przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, w tym przyjęciu, że oskarżony J. J. dopuścił się zarzucanego mu czynu działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i orzeczenie wobec oskarżonego J. J., w punkcie III wyroku, kary grzywny obok kary pozbawienia wolności na podstawie tego przepisu, zamiast na podstawie przepisu art. 33 § 2 kk.

Na podstawie art. 427 § 1 kpk oraz art. 437 § 2 kpk prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze poprzez:

1. wymierzenie oskarżonemu J. J. grzywny obok orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności na podstawie art. 33 § 2 i § 3 kk w wymiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych,

2. orzeczenie wobec oskarżonego J. J. na podstawie art. 46 § 1 kk obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. z siedzibą we W. kwoty (...),17 (pięć tysięcy siedemset trzydzieści siedem złotych 17/100).

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja prokuratora jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie podnieść należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie, wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla jej rozstrzygnięcia, całość tych okoliczności wnikliwie i wszechstronnie rozważył, uwzględniając przy tym zasady prawidłowego rozumowania, wskazania wiedzy, doświadczenia życiowego i na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz wyprowadził trafny wniosek w przedmiocie winy oskarżonego. Sąd Odwoławczy nie doszukał się okoliczności, które niezależnie od granic zaskarżenia, mogłyby skutkować uchynieniem wyroku Sądu Rejonowego.

Autor apelacji nie kwestionuje ustaleń Sądu I Instancji w przedmiocie winy oskarżonego, lecz wskazuje błędy dotyczące rozstrzygnięcia o karze. Racje ma prokurator podnosząc, iż Sąd I Instancji dopuścił się obrazy prawa materialnego, tj. przepisu art. 46 § 1 kk. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie na

błędnej podstawie prawnej orzekł o naprawieniu szkody przez oskarżonego. Sąd ten w oparciu o art. 72 § 2 kk zobowiązał oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego (...) S.A. z/s we W. kwoty 5.737,17 zł w terminie roku od uprawomocnienia wyroku. Tymczasem z akt sprawy wynika, iż w imieniu pokrzywdzonego (...) S.A. z/s we W. złożono wnioski w tym zakresie już w toku postępowania przygotowawczego, tj. w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (k. 1), a następnie w toku przesłuchania P. R. (k. 10) domagając się orzeczenia wobec oskarżonego obowiązku naprawienia szkody w trybie art. 46 kk w kwocie 5.737,17 zł. W myśl art. 46 kk w sytuacji zgłoszenia przez osobę uprawnioną przedmiotowego wniosku o niekwestionowanej co do kwoty wysokości, Sąd zobowiązany jest do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody, o ile szkoda ta w dalszym ciągu istnieje w chwili wyrokowania. Ponieważ wszystkie te przesłanki zostały spełnione, to zgodzić się należy ze skarżącym, iż w wymienionej sytuacji orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody winno nastąpić na podstawie art. 46 § 1 kk, a nie art. 72 § 2 kk. Uprawnienie wynikające z art. 46 § 1 k.k. jest bowiem korzystniejsze dla pokrzywdzonego i ma pierwszeństwo przed możliwością wynikającą z treści art. 72 § 2 kk. Jak słusznie wskazuje prokurator w apelacji, realizacja obowiązku wynikającego z art. 46 kk, ciąży na sprawcy już od chwili uprawomocnienia się orzeczenia, zaś ewentualne zarządzenie wykonania kary nie może go z tego obowiązku zwolnić. Z tychże względów Sąd Odwoławczy uchylił rozstrzygnięcie z pkt. 4 zaskarżonego wyroku wydane na podstawie art. 72 § 2 kk i na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Finanse S.A. z/s we W. kwoty 5.737,17 zł.

Drugim błędem, którego dopuścił się Sąd Rejonowy i na który słusznie zwraca uwagę prokurator, jest obraza art. 71 § 1 k.k., który to przepis w zaskarżonym wyroku stanowi podstawę prawną orzeczonej kary grzywny. Rację ma skarżący, bowiem z ustaleń faktycznych prawidłowo poczynionych przez Sąd wynika, że oskarżony dopuścił się czynu zabronionego działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Takie ustalenie daje możliwość orzeczenia kary grzywny w oparciu o przepis art. 33 § 2 kk. Art. 71 § 1 kk stanowi zaś, iż w wypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, sąd może orzec grzywnę do 270 stawek dziennych, zastrzegając jednocześnie taką możliwość dla sytuacji, w których orzeczenie grzywny na innej podstawie nie jest możliwe. W niniejszej sprawie istniała inna podstawa dla orzeczenia kary grzywny, co czyni zaskarżone rozstrzygnięcie wadliwym. W sposób niebudzący wątpliwości kwestię powyższą wyjaśnia Sąd Najwyższy stwierdzając, iż orzeczenie grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k. jest niedopuszczalne wówczas, gdy zaistniały podstawy do jej wymierzenia określone w art. 33 § 2 k.k. albo w sankcji przepisu typizującego przestępstwo przewidziana jest kumulatywna kara grzywny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000r., sygn. akt I KZP 12/00, OSNKW 2000/5-6/44). W związku z tym obowiązkiem Sądu Odwoławczego była zmiana zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie art. 33 § 1, 2 i 3 kk zamiast art. 71 § 1 kk za podstawę orzeczonej kary grzywny w punkcie 3 wyroku.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Odwoławczy orzekł jak w wyroku.

Bacząc na sytuację majątkową oskarżonego Sąd Okręgowy zwolnił go od uiszczenia kosztów sądowych w sprawie na podstawie art. 624 § 1 kpk, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa. Sąd doszedł do przekonania, iż zważając na wymiar kary oraz orzeczonego obowiązek naprawienia szkody, ich uiszczenie byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.